

Euroopa Liidu idapartnerluse riigid ei saa samal ajal soovida vabakaubanduse lepingut Euroopa Liiduga ja ühineda tolliliiduga, ütles president Toomas Hendrik Ilves.

"Ukraina, Moldova ja Gruusia on praegu Euroopa-valiku teinud. Vanasti öeldi, et kahel hobusel korraga pole võimalik istuda, nüüd võiks öelda, et kahes taksos korraga ei saa sõita: ei saa soovida Euroopa Liidult vabakaubanduslepingut ja samal ajal astuda tolliliitu. See pole võimalik," ütles Ilves BNS-ile antud intervjuus. Ta lisas, et just sellel põhjusel loobus Euroopa Liit vabakaubanduslepingust Armeeniaga, kes valis tolliliidu kasuks.

Ilvese tões, et Armeenia oli äärmiselt tugeva Venemaalt lähtuva majandus- ja kaubandussurve all. "Eesti peab sellist väljapressimist lubamatuks. 21. sajandi euroopalikud riigid ei suhtle omavahel sel viisil, ei ähvarda ega pressi välja poliitilisi valikuid nagu tehti Teise maailmasõja eel," rääkis Ilves. "Seepärast on Euroopa Liit igati toeks Ukrainale, Moldovale ja Gruusiale, et nemad saaksid oma otsused rahvusvahelistesse ühendustesse kuulumise üle langetada iseseisvalt."

President ütles, et idapartnerlusriigid saavad eelkõige ise end aidata. "Euroopa Liit omalt poolt ulatab partnerikäe ja avab ukse aga alati neile naabritele, kes näitavad oma pühendumust demokraatialle, õigusriigile, sõnavabadusele ja turumajandusele. Eesti teab seda oma assotsiatsioonilepingust juba 20 aastat," sõnas Ilves.

Novembris toimub Vilniuses Euroopa Liidu idapartnerluse tippkohtumine, kus tõenäoliselt allkirjastatakse vabakaubanduse ja assotsiatsioonileping Ukrainaga ning parafeeritakse see leping Gruusia ja Moldovaga.